

Evakot

Tein 7.6.2021 aloitteen evakkovaelluksen ja evakkotietouden viemisestä koululaisille.

Aloite perustui Karjala-lehden etusivun kirjoitukseen 3.6.2021 Eurajoen koululaisille järjestetystä tapahtumasta.

Tilanne on Ukrainan tapahtumien osalta entistä merkittävämpi. Siellä on jo lähes kolme miljoonaa asukasta lähtenyt evakkoon. Heilläkin paljon samoja kokemuksia kuin mitä suomalaiset kokivat heti 30.11.1939 talvisodan alkaessa ja sen jälkeen myös Lapin sota huomioiden. Orimattilan kautta meni jo ensimmäisenä talvisotapäivänä 12 pommikonetta.

Suomessa väki joutui lähtemään nopeasti. Lapset oli pukematta. Ei vain Aira Samulin ja muut Hirsylän mutkasta siirretyt, vaan myös koko Suomen kansa, Lappia myöten koki sodan.

Orimattilaan tuli noin 3500 evakkoa: pääosa Kirvusta, Karjalasta, itärajalta ja Lapista. Meillä myös Pudasjärveltä Lapin sodan alussa.

Esitän,

että Orimattilan kaupunki olisi muiden tahojen kanssa järjestämässä tapahtumaa. Voisi olla esityksiä, seminaareja, luentoja. Voisi kutsua edustajia ja luennoitsijoita vaikkapa yliopistoista tai muualta.

Kulttuuritoimi voisi olla yhtenä organisoimassa. Mukana vaikkapa seurakunnat, Orimattila -seura, Karjala-seurat, pudasjärveläiset, Lapin väki, Orimattilan Sanomat ja muu lehdistö, evakkovaiheen kokeneet ja heidän jälkikasvunsa. Voisi olla näkökulmaa siitä, miten kantaväestö koki evakot. Kokemukset eivät ole unohtuneet.

Voisi koota myös julkaisun, yhteenvedon ja muistelmia kokemuksista.

Tapahtuma avaisi ja rohkaisisi jotakin myös siitä, mitä tänään koetaan Ukrainassa. Siellä koetut tapahtumat tuovat uudelleen täällä mieleen myös ” kipeitä ” asioita.”

Tapahtuma voisi olla myös koululaisille aikaisemman Eurajoen malliin viitaten.

Orimattila 14.3.2022

Pertti Laaksonen